

Драконарій

Едіт Несбіт

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Дядечко Джеймс та Пурпуровий Дракон

Принцеса і син садівника гралися на подвір'ї.

— Що ти робитимеш, коли виростеш, принцесо? — запитав син садівника.

— Я би хотіла вийти за тебе заміж, Томе, — відповіла принцеса.
— Ти не проти?

— Ні, — відповів Том. — Я одружуся з тобою, якщо ти так хочеш, коли, звісно, матиму час.

Адже син садівника збирався, коли виросте, стати генералом, і поетом, і прем'єр-міністром, і адміралом, і архітектором. А поки що він був найкращим учнем у класі, особливо з географії.

Що ж до принцеси Мері-Енн, вона була дуже милою маленькою дівчинкою, і всі її любили. Вона завжди була доброю і люб'язною, навіть до дядечка Джеймса та інших людей, яких не дуже любила. І хоч вона не дуже добре навчалася, як на принцесу, однак завжди намагалася виконувати домашні завдання. Бачите, навіть коли ви знаєте абсолютно точно, що не можете зробити домашню роботу, ви однак мусите намагатися, і тоді, можливо, завдяки щасливому збігові обставин, ваша домашня робота дійсно зробиться.

Принцеса мала справді добре серце, зокрема, вона завжди піклувалася про своїх звіряток. Ніколи не давала шльопанців гіпопотамові, коли той у запалі гри трощив її ляльки, не забувала годувати носорогів, що мешкали у затишних вольєрчиках на задньому дворі. Слон обожнював її, тому нерідко вона дратувала нянечку, потайки проносячи милу тваринку до свого ліжка на ніч. Слон обіймав її хоботом і лагідно сопів біля правого вуха принцеси.

Коли дівчинка добре поводитися протягом тижня (а як і кожна дитина, вона часом була неслухняною, але ніколи — поганою), нянечка дозволяла їй запросити інших дітей у гості на всю середу,

бо середа була вихідним днем і останньою в тижні у тій країні. І ось по обіді, коли маленькі герцоги й герцогині, графи та графині доїдали останній пудинг і вмивалися після їжі, нянечка зазвичай запитувала:

— Отже, мої любі, чим би ви хотіли розважитися сьогодні?

Таким тоном, ніби вона насправді не знала, чим.

І відповідь завжди була однаковісінька:

— О, ходімо до зоопарку кататися на поросятах, годувати кроликів і дивитися на сплячу соню!

Тоді всі вони знімали серветки і йшли до зоопарку. І там їздили верхи на поросятах, а ще — годували кроликів, якщо, звичайно, їм вдавалося умовити когось із дорослих підняти їх до рівня клітки. І такий добродій, звичайно ж, завжди знаходився, бо всі громадяни королівства Ротундія були добрими. Всі, окрім одного.

Тепер, коли ви вже прочитали так багато, ви, звичайно, зауважили, що королівство Ротундія — незвичайне місце, а коли ви ще й уважні діти, а ви саме такі, я не сумніваюся, вам не треба казати, що є найнезвичайнішим у цій країні. Та на той випадок, якщо ви не досить уважні, а таке теж буває, я вкажу вам на цю найнезвичайнішу річ. Усі тварини тут мали неправильні розміри! І ось чому це сталося.

У сиву-пресиву давнину увесь світ скидався радше на велетенський вінегрет, а якщо точніше — на мішанину землі, повітря, води та вогню. Все це бурунило, як дурне, намагаючись якнайшвидше зайняти належне місце. Та ось уся земля зібралася докупки і почала обертатися, наче велетенське веретено, намотуючи на себе воду. А вода з усіх сил намагалася зібратися бодай у якесь море. І саме тоді, як веретено завертілося так швидко, як лише могло, воно зіштовхнулося з велетенською каменюкою. Та каменюка утворилася з іншої половини вінегрету і була такою важезною, а до того ще й летіла так швидко, що, здавалося, могла

пробити планету наскрізь.

Боюся, що це все звучить страшенно нудно, але ж ви знаєте, що географія майже ніколи не буває надто живою, до того ж, я мушу розповідати вам щось корисне у кожній казці. Це ніби дрібка солі у слоїку з варенням.

Отож, коли гостроверха каменюка увігналася у планету, здійнялася така буча, що один невеличкий шматочок забув, куди має обертатися, і закрутився у зворотному напрямку. Тоді Центр Земного Тяжіння — велетенський велетен, який сидів у самому центрі Землі й керував її обертанням, прокинувся і вигукнув:

— Та ж вгамуйтеся! Повлягайтесь і позамовкайте!

Отож, каменюка з невеличким шматочком планети зупинилася і впала у море, щоправда, встигнувши перед тим зробити сім неправильних обертів, а на тому місці утворився круглий острів, на якому через мільйони років постало королівство Ротундія.

На цьому урок географії закінчується, і одразу ж, щоб не марнувати часу, починається природознавство. Звичайно, через те, що острів обертався у неправильному напрямку, усі звірі, коли вони з'явилися, почали рости у неправильний спосіб. Поросята, як ви вже знаєте, були завбільшки зі слонів, а слони, милі тваринки, були не більші за дурненьких сумирних песиків, яких жінки іноді носять у сумочках. Кролики вирости більші за носорогів, вони рили у диких частинах острова свої нори і ходи завбільшки із тунелі метро.

І звичайно ж, соні були найбільшими з усіх тварин. Я не можу навіть описати вам їхні розміри, такі вони були величезні. Навіть якщо ви згадаєте слонів, то соні однаково будуть значно більшими. На щастя, на острові мешкала лише одна соня, та й та увесь час дрімала. Не думаю, що ротундійці надто переймалися нею, бо вони збудували над сонею велетенський дім з товстими стінами, щоби не було чутно, як вона хропе. Чоловіки, жінки й діти на цьому дивовижному острові мали нормальні розміри, бо їхні предки

з'явилися там значно пізніше за звірів.

Тепер і урок природознавства закінчено, отож, якщо ви були уважними, то знаєте про Ротундію більше за будь-якого ротундійця, хіба що окрім трьох людей — директора школи, принцесиного дядечка, котрий, як усім відомо, був чаклуном, а тому міг знати все, навіть не навчаючись, і Тома, сина садівника.

Том у школі навчався старанніше, аніж будь-хто, бо хотів виграти приз. Приз призначив директор школи, і то була дивовижна книга — «Історія Ротундії», оздоблена королівським гербом. Але відтоді, як принцеса зізналася, що збирається вийти за нього заміж, Том, син садівника, вирішив, що найліпшим призом у світі, звичайно ж, є сама принцеса, і саме цей приз він зібрався здобути. А якщо ви син садівника і вирішили одружитися з принцесою, то у вас нема іншого вибору, як учитися у школі якнайкраще.

Принцеса завжди гралася з Томом у ті дні, коли маленькі графи та графині не приходили на чай. І коли він сказав їй, що розраховує виграти перший приз, вона у захваті заплескала в долоні та вигукнула:

— Любий Томе! Любий мій, добрий, розумний Томе, ти заслуговуєш на усі призи світу! Я подарую тобі свого милого Слоника, і він буде твоїм, аж доки ми не одружимося!

Милого Слоника звали Фідо, і син садівника виніс його із замку в кишеньці куртки. І то був справді наймиліший маленький Слоник з усіх милих слоників, яких ви будь-коли бачили. Був він шість дюймів завдовжки, але дуже-предуже розумний. І будь він хоч мильо заввишки і вшир, одначе не був би мудріший. Він тихенько сидів у Томовій кишеньці, а коли Том опускав до неї руку — обвивав його пальці своїм крихітним хоботом, від чого хлопчине серце одразу сповнювалося ніжністю до тваринки.

Наступного дня Том мав отримати на додачу до Слоника і принцесиної прихильності ще й книгу — «Історія Ротундії»,

оздоблену королівським гербом, тож не дивно, що уночі він не міг стулити очей. До того ж, пес увесь час жажливо гавкав. У Ротундії був лише один пес — королівство не могло собі дозволити більше. Це була болонка, і у більшості країн світу вона мала би сім дюймів у довжину від кінчика її шановного носика до кінчика її не менш шановного хвоста. Але в Ротундії песик був більшим, ніж я можу описати, і ще більшим, ніж ви погодилися б повірити. І коли він гавкав, то наповнював своїм гавкотом усю ніч, і жоден ротундієць не міг не те що спати, а й дрімати, чи навіть вести чемні розмови.

Песик ніколи не гавкав через події на острові, бо мав для цього занадто широкі погляди. Хіба що, коли човни збивалися з курсу, він міг гавкнути раз чи двічі, просто для того, щоби попередити капітанів, що попереду рифи.

Та цієї ночі він усе гавкав, і гавкав, і гавкав. Навіть принцеса у своєму палаці пробурмотіла:

— О, матінко, о, матінко, якби ж то він перестав... Я так хочу спати...

А Том промовив сам до себе: «Що ж там могло статися? Як тільки розвидніється, я сходжу подивлюся».

Отже, коли рожево-жовтий світанок лишень займався, Том підвівся з ліжка і вийшов з дому. А песик все ще гавкав, аж трусилися стіни будинків, а черепиця на дахах видзвонювала, наче віз молочника, коли кінь достатньо жвавий.

— Дійду до Стовпа, — вирішив Том, вийшовши з міста. Стовпом, звичайно ж, називали верхівку того самого гостроверхого каменя, що увігнався в Ротундію мільйони років тому і змусив її крутитися у зворотному напрямку. Він був якраз посеред острова і високо над ним здіймався, тому, вибравшись на Стовп, ви могли побачити набагато більше, ніж побачили б деінде.

Коли Том вийшов з міста і перетнув пагорби, він подумав, як чудово спостерігати за кроликами погожого росяного ранку, доки

вони граються зі своєю малечею біля нірок. Він не підходив до них надто близько, бо коли кролики таких розмірів граються, то часто не дивляться під ноги і можуть легко розтоптати спостерігача, і потім дуже сильно журитися. Том був добрим хлопчиком і не хотів засмучувати кроликів, тому тримався від них подалі. Ви, напевно, звертали увагу, що таргани у нашій кр аїні завжди тікають з вашого шляху, коли думають, що ви можете на них наступити. Вони теж мають дуже добрі серця і не хочуть вас засмучувати.

Отож, Том ішов далі, милуючись кроликами і спостерігаючи за народженням ранку, вже золотаво-червоного. А песик не вгавав, доки не задзвонили у церкві та не задиміли труби яблучної фабрики.

Коли Том нарешті дістався Стовпа, він побачив, що нема потреби підійматися аж на саму вершину, аби дізнатися, що ж так розхвилювало пса. Під Стовпом розлігся велетенський Пурпуровий Дракон. Його крила скидалися на старі пожмакані парасольки, голову він мав велетенську і лису, наче шапинка мухомора, і його такий самий пурпуровий хвіст був довгий-предовгий, а ще тонкий, ніби батіг.

Він лизькав своє парасолькоподібне крило і тулився потилицею до прохолодного кам'яного Стовпа так, ніби ось-ось знепритомніє. Том одразу ж помітив, що сталося. Пурпурові Дракони, як правило, пролітали над островом уночі, а цей сердега, мабуть, збився з курсу, врізався у Стовп і зламав крило.

Всі ротундійці добрі одне до одного, тому Том не злякався, хоча раніше бачив Драконів лише далеко над морем і жодного з них не знав особисто. Том промовив:

— Боюся, вам зле.

Дракон похитав велетенською пурпуровою головою — він не вмів балакати, але, як і всі інші тварини, розумів усе, коли хотів.

— Чи можу я чимось вам зарадити? — чемно запитав Том.

Дракон розплющив пурпурове око і зацікавлено посміхнувся.

— Пундик чи, може, навіть два... — умовляв Том. — Тут недалеко росте чудове пундикове дерево.

Дракон відкрив пурпурового рота і облизав пурпурові губи, тож Том побіг трусити пундикове дерево і за хвилину вже повернувся з повною пеленою свіжих смородинових пундиків, а дорогою підібрав ще трохи печива з кущів, що росли біля Стовпа.

До речі, це було іншим наслідком того, що острів свого часу обертався в іншому напрямку — усі речі, які нам потрібно виготовляти, як-то пундики, і цукерки, і печиво, ростуть тут на деревах та кущах. Натомість ротундійці мусіли самі виготовляти капусту, і моркву, і яблука, і цибулю, достоту як наші кухарі роблять пироги й рулети.

Том згодував усі пундики Драконові, кажучи:

— Ось, вам потрібно трохи поїсти. І тоді вам обов'язково покращає!

Дракон, що вже поїв усі пундики, виглядав роздратованим і почав знову лизькати крило. Тож Том залишив його самого і повернувся до міста з новинами. І всі були такі вражені, що справжній живий Дракон з'явився на острові (а такого ніколи раніше не траплялося), що вирішили краще піти поглянути на дивовижну тварину, аніж відвідати вручення призу. Та й директор школи теж пішов разом з усіма. На лихо, він узяв з собою і Томів приз, «Історію Ротундії», оздоблену королівським гербом, а там випустив з рук, і Дракон її з'їв. Ось як сталося, що Том так і не отримав свій приз. Щоправда, Драконові, який того приза отримав, він однаково не припав до душі.

— Можливо, це й на краще, — стеновав плечима Том. — Можливо, він і мені би не сподобався, якби я його отримав...

І ось, наступної середи, коли у принцесиних друзів запитали, чого б їм хотілося, усі маленькі графи та герцоги хором відповіли:

— Ходімо дивитися на Дракона!

Але маленькі графині та герцогині сказали, що бояться. Тоді принцеса Мері-Енн королівським тоном промовила:

— Не будьмо дурненькими. Це лише у казках та в історії Англії люди нехороші й прагнуть скривдити одне одного. У Ротундії усі добрі, тут нікого боятися, якщо, звісно, бути слухняними. Зрештою, це піде нам на користь. Ходімо дивитися на Дракона. Занесемо йому кілька льодяників.

Отож, вони пішли. Всі титуловані діти по черзі годували Дракона льодяниками, а він здавався вдоволенням та улещеним і витягував свого пурпурового хвоста на всю його хвостату довжину, ніби кажучи: «О, ти маленька, гарненька і хороша принцеса».

Але глибоко у своїй підступній пурпуровій душі він сичав: «О, ти маленька, смачненька і хороша принцеса. Мені хотілося б з'їсти тебе замість усіх цих льодяників...»

Але його, звісно ж, ніхто не чув, окрім принцесиною дядечка, а він був чаклуном і звик підслуховувати під дверима. Це було його фахом.

А зараз згадайте, як я казала вам, що в Ротундії був один-однісінький недобрий мешканець, і я не можу довше від вас приховувати, що цією Цілковито Злою Особою був принцесин дядечко Джеймс. Чаклуни завжди погані, як вам відомо з казок, та й деякі дядечки часом бувають поганими (ви зустрічалися з такими у серйозніших книгах) і принаймні один Джеймс також був злий, як ви знаєте з історії Англії. Отож, коли ви зустрінете чаклуна, який доводиться комусь дядечком, а до того ж зветься Джеймсом, ви, звичайно ж, не чекатимете від нього нічого доброго.

Дядечко Джеймс довго намагався позбутися принцеси і прибрати усе королівство собі. Йому майже нічого не подобалося, окрім чарівного королівства, але що він міг вдіяти? Всі мешканці Ротундії були такими добрими, що люті чари на них не діяли, а сходили з невинних острів'ян, наче з гуски вода. Отож, тепер

дядечко Джеймс вирішив, що це — його шанс, адже на той час на острові були дві Цілковито Злі Особи, варті одна одної. Він мав на увазі Дракона і себе. Він не промовив нічого, але обмінявся з Драконом багатозначними поглядами. А потім усі пішли пити чай, і ніхто так і не помітив тих поглядів. Ніхто, крім Тома.

Том повернувся додому і про все розповів Слонику. Розумне маленьке створіння уважно його вислухало, а потім перестрибнуло із Томових колін на стіл, де стояв перекидний календар, котрий Томові подарувала на Різдво принцеса. Своїм маленьким хоботом Слоник тицьнув у чотирнадцяте серпня, день народження принцеси, і занепокоєно зиркнув на свого господаря.

— Що б це, милий маленький Слонику, могло значити? — запитав Том, і добра тваринка кивнула.

Тоді Том збагнув.

— Щось трапиться в її день народження? Добре, я буду пильним.

І він був.

Спочатку народ Ротундії був задоволений Драконом, що жив біля Стовпа і годувався з пундикових дерев, та ось потроху прибулець почав нипати територією. Він заповзав у кролячі нори, і екскурсанти бачили його довгий хвіст-батіг, що губився десь у темряві.

— Він поповз туди, — казали вони.

І тієї ж миті пурпурова голова з'являлася в тунелі зовсім з іншого боку, м'яко хихочучи сама до себе просто у них за спинами... І цей Драконівський сміх не звучав надто дружньо. Такі хованки спершу веселили людей, та потроху почали грати на нервах. А якщо ви не знаєте, що це означає — запитайте у мами, коли у неї болітиме голова, а вам захочеться побарабанити. Вона розкаже. Ще Дракон узяв собі за звичку ляскати хвостом, як люди ляскають батоном, а це теж грало на нервах. А потім почали зникати

усілякі дрібнички. Ви знаєте, як неприємно, коли таке трапляється у школі, а про все королівство вже годі й говорити.

Спочатку зникли невеличкі створіння — парочка маленьких слоників, кілька гіпопотамів, трохи жирафів і усяке таке. Це ще, як я й казала, було нічого, хоча потихеньку починало турбувати народ. Та одного дня за таємничих обставин зник Фредерік — найулюбленіший кролик принцеси, а тоді настав жахливий день, коли зник і песик... Він гавкав без угаву, відколи з'явився Дракон, і жителі острова почали потроху до цього звикати. Тому коли гавкіт раптово вщух, це занепокоїло всіх, і всі кинулися перевіряти, що ж сталося. А песика й слід прохолов!

Тоді хлопчика послали розбудити солдатів, але й солдати кудись поділися! І ось тут люди злякалися, а дядечко Джеймс вийшов на балкон палацу і виголосив промову: «Любі друзі! Співгромадяни! Я не можу далі заплющувати очі, та й ви не можете, на те, що Пурпуровий Дракон, цей бідолашний нужденний вигнанець, беззахисний чужоземець, з горя почав прясти на тонку!»

Тут усі згадали про довгий і тонкий драконячий хвіст і загукали:
— Слухайте, слухайте!

Дядечко Джеймс продовжував:

— Щось трапилося із чемним і безпечним членом нашого суспільства. І ми не знаємо, що саме.

Всі згадали кролика Фредеріка і зітхнули.

— Обороздатність нашої країни знизилася! — гнув своєї дядечко Джеймс.

І всі подумали про солдатів.

— Тому нам по трібно вчинити лише одне! — промовець нарешті підійшов до суті. — Чи ж можемо ми знехтувати обережністю і надалі втрачати кроликів? Що далі — пожежна команда? Поліція? Військово-морські сили? Запевняю вас, засмучений Пурпуровий Дракон не зупиниться ні перед чим, для

нього не буде нічого святого!

Тоді кожен слухач замислився, і хтось запитав:

— Що ж нам робити?

А дядечко Джеймс відповів:

— Завтра — Драконячий день народження, а він звик отримувати подарунки в такі дні. І якщо наш подарунок йому сподобається, він вирішить показати його іншим Драконам, полетить до них і ніколи вже не повернеться!

Натовп схвально заревів, а принцеса на балконі заплескала в долоні.

— Подарунок, на який розраховує Дракон, — продовжував дядечко Джеймс, — досить-таки коштовний, але коли він його отримає, то одразу ж подобрішає, а особливо до тих, хто йому того подарунка віддасть. Дракон хоче отримати принцесу. А ми, якщо чесно, маємо лише одну таку. Та все ж, не будьмо скнарами перед лицем небезпеки! Ваша готовність віддати свою принцесу лише зайвий раз продемонструє вашу щедрість!

...

Далі — у повній книжці «Драконарій».
nashaknyga.com.ua